SOKÓŁ NA ŚLĄSKU

CZOŁEM

Czasopismo dla członków Związku Sokołów Polskich Dzielnicy Śląskiej

Wychodzi co miesiąc — Numer niniejszy kosztuje 20 groszy — Konto czekowe: P.K.O. Katowice 301 550— Telefon numer 613

Sekretarjat dzielnicowy, Redakcja i Administracja mieszczą się w Katowicach ul. Ks. Damrotha 8, parter praw

Rok XII *** Katowice, Maj 1933 roku *** Numer 5

W rocznicę Konstytucji 3-go Maja.

Potężna kiedyś Polska, sięgająca od morza Bałtyckiego aż do morza Czarnego, znalazła się w drugiej połowie 18-go wieku z różnych powodów nad przepaścią, grożącą jej skreśleniem z karty państw europejskich.

Świetne zwycięstwo Sobieskiego nad Turkami pod Wiedniem w roku 1683 poszło w niepamięć, a sąsiedzi doprowadzili w r. 1772 do pierwszego rozbioru naszej Ojczyzny, po którym nastąpił drugi w r. 1793 i trzeci w r. 1795, poprzedzony powstaniem Kościuszkowskiem.

Rozbiory te wykreśliły nas z karty Europy jako państwo, jako naród przetrwaliśmy szczęśliwie do dnia dzisiejszego, zdobywając dzięki własnym wysiłkom podczas wojny światowej dawną niepodległość i znaczenie mocarstwowe w Europie.

Gdzie zatem szukać powodu i źródła natchnienia, które pozwoliło nam z otuchą myśleć o przyszłości? Według słów naszego słynnego pisarza Henryka Sienkiewicza, że „Polski nie zgubiła szlachta, ani Jezuici, tylko niekarność", zaś stosownie do słów A. Mickiewicza, że „upaść może i naród wielki, zginąć tylko nikczemny" — jasną jest, że czerpaliśmy nasze siły duchowe z pewnego źródła, którem było otrzeźwienie duchowe po pierwszym rozbiorze Polski. Źródłem tem była opracowana i przyjęta przez Sejm Czteroletni Konstytucja 3-go Maja 1791 r.

Obchodzenie rocznic wielkich uroczystości narodowych z czasów dawnej Polski umacnia nas na duchu i pobudza do dalszej wytężonej pracy narodowej na kresach zachodnich naszej Rzplitej. Święcimy uroczyście i obchodzimy dzień 3-ci Maja, bo w dniu tym czerpiemy wiarę w wartość wysoką Narodu; w dniu tym wszystkie towarzystwa społeczne powinny przymierzyć swój ideał i myśl przewodnią do ideału i myśli przewodniej Konstytucji 3-ciomajowej.

Konstytucja majowa naprawiała ustrój państwa i wprowadzała nowe zasady społeczne, uszlachetniała wszystkie warstwy Narodu, podporządkowała interes jednostki dobru ogólnemu, wpajała cnotę karności, wyrzekała się uprzedzeń stanowych i podała dłoń zgody i miłości mieszczaństwu i włościaństwu; usuwając winy, stała się lekarzem społeczeństwa i uzdrawiała naród; wreszcie wydobywała z zapomnienia i poniżenia lud, czyniąc go obywatelem jednego państwa, lud ten, do którego o pomoc zwrócił się Kościuszko i na którego zapale i miłości Ojczyzny polegał, czego dowodem była zwycięska bitwa pod Racławicami, gdzie włościanie z kosą w ręku szli na armaty rosyjskie i zdobywali je.

Sokolstwo było od początku założenia i będzie nadal najwłaściwszym wykonawcą wskazań Konstytucji Majowej, jest bowiem organizacją, składającą się z Polaków bez względu na stanowe czy polityczne różnice, pielęgnuje karność w swych szeregach i daje przykład posłuchu dla całego społeczeństwa.

Stosując się do zasady „w zdrowem ciele zdrowy duch" — daje Narodowi największy skarb, jakim jest zdrowie, armji narodowej dostarcza świadomych swego celu jednostek.

Ideą naszą w dzisiejszych czasach jest ugruntowanie naszej niepodległości i wywalczenie naszej Ojczyźnie należnego jej mocarstwowego stanowiska w Europie, w razie potrzeby złożenie na ołtarzu Ojczyzny nawet ofiary życiowej. **W. S.**

Dział urzędowy

Komunikaty Przewodnictwa Dzielnicy.

12. Zjazd Rady Dzielnicy.

W myśl uchwały Zarządu Dzielnicy z 26 marca br. zwołuje się na niedzielę, 7 maja br. w auli Gimnazjum Żeńskiego w Katowicach przy ul. 3 Maja (u wylotu na plac Wolności)

Zjazd Rady Dzielnicy.

z następującym porządkiem obrad:

1. godz. 9,15 rano. Zbiórka Zarządu Dzielnicy i Delegatów wraz z pocztem sztandarowym okręgów II, III i V na placu Miarki i pochód do kościoła.
2. godz. 9,45 rano. Uroczyste nabożeństwo w kościele garnizonowym.

3. godz. 10,45 rano. Pochód na plac Wolności i złożenie wieńca na pomniku powstańców, rozwiązanie pochodu na podwórzu gimnazjum żeńskiego.
4. godz. 11,30 rano. Stwierdzenie legitymacyj.
5. godz. 11,45 rano. **I Plenarne posiedzenie:**
   1. Otwarcie Zjazdu, przywitanie przedstawicieli władz i gości.
   2. Wybór prezydjum Zjazdu.
   3. Przemówienie przedstawicieli władz i delegata Związku.
   4. Ogólne krótkie sprawozdanie z działalności Zarządu i rozwoju organizacji Sokolej na Śląsku.
   5. Wybór przewodniczących poszczególnych komisyj:
      a) Komisji-Matki,
      b) Komisji organizacyjno-administracyjnej,
      c) Komisji technicznej,
      d) Komisji finansowej,
      e) Komisji regulaminowej,
      f) Komisji sokolic.
   6. Przydział materjałów dla komisyj i zapisywanie się delegatów do poszczególnych komisyj.
   7. Obrady komisyj.

Przerwa obiadowa.

Godz. 16. Pełne posiedzenie:

1. Sprawozdania i wnioski komisyj:
   a) organizacyjno-sprawozdawczej,
   b) finansowej,
   c) technicznej,
   d) regulaminowej,
   f) sokolic.
2. Sprawozdanie Komiji rewizyjnej i wniosek o udzielenie absolutorjum.
3. Dyskusja i uchwalenie przedłożonych wniosków.
4. Sprawozdanie Komisji-Matki i przedstawienie kandydatów.
5. Wybory:
   a) uzupełniające do Przewodnictwa Dzielnicy na 3 lata,
   b) 3 członków Komisji rewizyjnej na 1 rok,
   c) 3 członków Sądu honorowego na 1 rok,
   d) 3 delegatów do Zarządu Związku.
6. Zakończenie Zjazdu.

UWAGA.

Wyciąg z regulaminu Dzielnicy.

§ 8. Radę Dzielnicy stanowią:
a) Przedstawiciele (delegaci) gniazd należących do dzielnicy;
b) Prezesi i wiceprezesi okręgów;
c) członkowie Zarządu i Przewodnictwa Dzielnicy.

Każde z Towarzystw należących do Dzielnicy wysyła do Rady na każde 100 członków jednego delegata, przyczem ułamki ponad 50 liczy się za pełną setkę, niżej 50 nie liczy się.

Gniazda, posiadające mniej niż 50 członków, wysyłają jednego delegata. Za podstawę do obliczeń służy liczba członków wykazana w raporcie za rok 1932.

Każde Towarzystwo zaopatrzy swych delegatów w pisemne legitymacje z pieczęcią i podpisem prezesa Gniazda. Jednolite legitymacje prześle Przewodnictwo Dzielnicy wraz z sprawozdaniem.

Wszelkie wnioski na Zjazd Rady muszą wpłynąć na piśmie drogą służbową (przez okręg) do sekretarjatu Dzielnicy, **najpóźniej do 29 kwietnia br. włącznie.**

Według uchwały Zarządu Dzielnicy z dnia 25 marca br. delegaci gniazd zalegających ze składkami nie mają prawa głosu.

Wszyscy delegaci stawią się **obowiązkowo** w uroczystym stroju sokolim.

Sprawozdanie Dzielnicy zostanie wydrukowane i rozesłane do Gniazd. Obowiązkiem delegatów jest zapoznać się ze sprawozdaniem przed Zjazdem. Streszczenie sprawozdania, jak również krótki przebieg z obrad Rady Dzielnicy winni delegaci złożyć na miesięcznem zebraniu Gniazda.

Za Przewodnictwo Dzielnicy:
(—) Zygmunt Wójcik, sekr. (—) Tomasz Kowalczyk

13. **Rezolucja przeciw akcji rewizjonistycznej.**

Zarząd Dzielnicy na posiedzeniu dnia 9 kwietnia br. uchwalił następującą

Rezolucję:

Zważywszy:

1. że ze strony naszego zachodniego sąsiada wzmaga się coraz bardziej akcja rewizjonistyczna na zachodnią granicę Rzeczypospolitej,

2. że coraz częściej zdarzają się wypadki napadów szturmówek hitlerowskich na spokojną i lojalną ludność polską na Śląsku opolskim.

3. że władze niemieckie wydały zakaz rozpowszechniania i zawiesiły cały szereg czasopism polskich na terytorjum Rzeszy,

4. wreszcie, że zdarzają się wypadki lokalnych prowokacyj ze strony niektórych jednostek nielojalnych w formie wywoływania zaburzeń ulicznych i czynnego znieważania Władz polskich i czynników bezpieczeństwa:

I. Apelujemy do Władz Państwowych, by zarządziły zawieszenie nielojalnych czasopism niemieckich, wydawanych na obszarze Województwa, oraz by wydały zakaz sprzedaży podobnych czasopism niemieckich, przychodzących z Rzeszy na terytorjum Województwa Śląskiego aż do czasu, kiedy nastąpi zmiana kursu wobec prasy polskiej na terenie Rzeszy niemieckiej.

II. Wzywamy członków naszej organizicji do współdziałania z Władzami bezpieczeństwa w każdym wypadku, gdzie zachodzi potrzeba utrzymania spokoju publicznego, przez energiczne poparcie wystąpień władz bezpieczeństwa i ścisłe z niemi współdziałanie.

Należy również donosić władzom bezpieczeństwa o każdym wypadku nielojalności ze strony polskich obywateli-niemców.

III. Wzywamy naszych członków do energicznego bojkotu prasy niemieckiej, przyczem należy podawać do publicznej wiadomości wszystkich niezdecydowanych polaków, abonujących do dnia dzisiejszego pisma niemieckie, szkalujące wszystko to co nam drogie, oraz należy piętnować tych, którzy posyłają dzieci do szkół mniejszościowych i rozmawiają w domu w języku niemieckim, wyrządzając temsamem niepowetowaną szkodę państwowości polskiej.

IV. Zarządy naszych gniazd wzywamy do uświadamiania członków naszych gniazd o obecnej sytuacji na zachodnich kresach, jak również i o konieczności popierania wytwórczości krajowej, co przyczyni się do zmniejszenia bezrobocia w kraju.

V. Braciom naszym zagranicą przesyłamy serdeczne pozdrowienia i słowa zachęty do dalszej pracy narodowej.

VI. Wzywamy naszych członków do gremjalnego udziału w uroczystościach 3-majowych we wszystkich miejscowościach Województwa Śląsk., celem zadokumentowania naszej siły na kresach zachodnich, co powinno mieć specjalne znaczenie w dzisiejszych czasach kryzysu gospodarczego.

15. Zloty Okręgów III. i VIII.

Przewodnictwo Dzielnicy uchwałami z dnia 4 kwietnia br. zezwoliło okręgom III. i VIII. na urządzenie Zlotów okręgowych ze współudziałem innych okręgów Dzielnicy śląskiej.

Zlot Okręgu III. odbędzie się 11 czerwca br. w Król. Hucie.

Ze Zlotem tym połączona jest próba ćwiczeń odrębnych Dzielnicy na Zlot do Lwowa.

Zlot Okręgu VIII. odbędzie się w dniach 15, 18 sierpnia br. w Krywałdzie, połączony z zawodami, w których mogą brać udział druhowie z całej dzielnicy.

15. Opieka nad gniazdami.

W myśl życzeń wyrażonych na posiedzeniu Zarządu Dzielnicy wskazanem jest, celem roztoczenia lepszej opieki nad gniazdami i przez to nawiązania większej łączności między okręgiem a poszczególnemi gniazdami, by Zarządy okręgowe wyznaczyły dla gniazd opiekunów, członków Zarządu okręgu.

Do zadań opiekunów należy utrzymywanie ścisłego kontaktu z przydzielonem gniazdem (względnie gniazdami) przez śledzenie ruchu gimnastycznego, organizacyjnego, administracyjnego i oświatowego, służenie radą a nawet pomocą w pracy.

W tym celu opiekun powinien być obecny na posiedzeniach Zarządu, zebraniach i uroczystościach gniazdowych oraz od czasu do czasu na sali gimnastycznej.

Obowiązkiem gniazda jest zawiadamiać opiekuna o swych posiedzeniach względnie uroczystościach.

17. O przestrzeganiu zgłoszeń i drogi służbowej.

Ponieważ dotychczasowe zarządzenia tak Przewodnictwa jak i Naczelnictwa Dzielnicy nie są dotąd ściśle przestrzegane, szczególnie co do zgłoszeń urządzanych uroczystości i imprez po gniazdach i okręgach, jak również o zachowaniu drogi służbowej, co dobitnie podkreślonem zostało na ostatniem posiedzeniu Zarządu Dzielnicy, przypomina się po raz osatni o formalnościach, które w tych wypadkach muszą być przestrzegane, gdyż w innym wypadku stworzy się chaos i dezorjentację w całej organizacji.

I. Programy prac gniazdowych na cały rok muszą być opracowane przez Zarządy gniazd najpóźniej do połowy stycznia i muszą być zgłoszone w Naczelnictwie Okręgu.

II. Programy prac Okręgów na cały rok muszą być najpóźniej z końcem stycznia przedłożone Naczelnictwu Dzielnicy.

III. Na imprezy gniazd (zawody międzygniazdowe) wjednym okręgu, popisy, w których bierze udział kilka gniazd, jednak z jednego okręgu, musi być udzielone zezwolenie Zarządu Okręgu na podstawie opinji naczelnictwa.

IV. Na imprezy urządzane przez gniazda, w których biorą udział członkowie kilku gniazd, jednak z różnych okręgów (np. zawody między gniazdem jednego okręgu a gniazdem drugiego okręgu, lub biegi na przełaj, w których biorą udział zawodnicy różnych gniazd z kilku okręgów a nawet z innych organizacyj), — oraz na imprezy urządzane przez okręgi — (zawody międzyokręgowe) — musi udzielić zezwolenia Przewodnicwo Dzielnicy na wniosek Naczelnictwa Dzielnicy.

V. Zgłoszenia na imprezy wymienione pod IV muszą być przedłożone Przewodnictwu Dzielnicy drogą służbową t. zn. Zarząd gniazda przedkłada program Naczelnictwu okręgu, które po zbadaniu przedkłada odpowiedni wniosek Zarządowi okręgu, o ile chodzi o załatwienie sprawy w okręgu. W drugim wypadku może Naczelnictwo okręgu bezpośrednio przedstawić sprawę Naczelnictwu Dzielnicy, lub też pośrednio Zarząd okręgu przedkłada wprost Przewodnictwu Dzielnicy.

VI. Korespondencję prowadzą między sobą Zarządy gniazd (okręgów) nawet gdy chodzi o sprawy techniczne.

VII. Naczelnikom gniazd wolno prowadzić korespondencję ściśle techniczną tylko z naczelnikiem własnego okręgu, naczelnikom okręgowym z naczelnikami gniazd im podległych i z naczelnikiem (Naczelnictwem) Dzielnicy.

VIII. Okręgowym naczelniczkom wolno prowadzić korespondencję ściśle tyczącą się tylko spraw technicznych z naczelniczkami gniazd i dzielnicową naczelniczką.

Powyższe zarządzenie należy odczytać na najbliższych posiedzeniach Zarządów i Naczelnictw Okręgowych, zaś na prezesów i naczelników gniazd i okręgów kładzie się obowiązek ściesłego przestrzegania tych zarządzeń.

Komunikaty Naczelnictwa.

13. Dodatek techniczny.

Do niniejszego numeru dołączony jest dodatek techniczny, który zawiera szczegółowy program prac dzielnicy na drugie półrocze 1933 r., kalendarz techniczny dzielnicy i okręgów za czas od 1 maja do końca roku bież. — jak również sprawozdanie z odbytych zawodów gimnastycznych oraz komunikat zlotowy.

Dhom Naczelnikom i Naczelniczkom gniazd i okręgów poleca się szczegółowe zapoznanie się z treścią i terminowe załatwianie wydanych zarządzeń.

14. Wybory Naczelnictwa Dzielnicy.

Na posiedzeniu Naczelnictwa Dzielnicy w dniu 2 kwietnia br. dokonano uzupełniających wyborów do Naczelnictwa.

Wobec przeprowadzonych w październiku ub. r. wyborów naczelnika i zastępcy, jak również wydziału żeńskiego, uzupełniono tylko skład Naczelnictwa, na podstawie nowego regulaminu.

Do Naczelnictwa wybrano dhów: Inż. Gerstmana Franciszka z Katowic na instruktkora S. D. S., Szydłę Juljusza z Król. Huty, Chruszcza Pawła z Załęża, Jarczyka Pawła z Bogucic, jako członków W. T., oraz dhów Golę Karola z Pszczyny, Krajczyka Pawła z Rudy, Poloczka Roberta z Bogucic i Rogułę Teodora z Brzezin, jako członków Naczelnictwa.

15. Skład Wydziałów Technicznych Dzielnicy na rok 1933.

a) męski W. T.

Naczelnik: dh Henryk Boryczka, Bielsko,
I. zast. nacz.: dh Ludwik Piontek, Zgoda,
II. zast. nacz.: dh Eberhard Bartniczek, Żory,
Sekretarz: dh Andrzej Zontek, Bielsko,
Zast. sekr.: dh Alfred Nowak, Katowice-Brynów,
Instruktor S. D. S.: dh Franciszek Gerstman, Katowice.
Dalsi członkowie: dh Chruszcz Paweł, Katowice-Załęże, dh Jarczyk Paweł, Katowice-Bogucice, dh Szydło Juljusz, Król. Huta.

b) Żeński W. T.

Naczelniczka: dhna Walerja Gawlikówna, Król. Huta,
I zast. nacz.: dhna Florentyna Drobikówna, Król. Huta,
II zast. nacz.: dhna Anna Jaskółczanka, Mikołów,
Sekretarka: dhna Walerja Koberówna, Katowice.

16. Naczelnictwo Okręgowe.

Wzywa się dhów Naczelników okręgowych, by w terminie do końca maja przesłali do Sekretarjatu dla Naczelnictwa Dzielnicy skład Wydziałów Technicznych okręgowych męskich i żeńskich, oraz wykaz członków Naczelnictw okręgowych z dokładnemi adresami.

17. Kursa Związkowe.

Przewodnictwo Związku rozesłało do gniazd następujący okólnik w sprawie Kursów Związkowych w 1933 r.

W roku bieżącym w Kozłówce (p. i st. Lubartów) odbędą się następujące związkowe kursy instruktorskie:

A) Dla przodowniczek i naczelniczek:
   1. Kurs wstępny dwutygodniowy od dnia 19 czerwca do 2 lipca.
   2. Kurs wyższy czterotygodniowy od dnia 19 czerwca do 15 lipca.

B) Dla przodowników i naczelników:
   1. Kurs wstępny dwutygodniowy od dnia 17 lipca do dnia 30 lipca.
   2. Kurs wyższy czterotygodniowy od dnia 17 lipca do dnia 12 sierpnia.

Warunki zgłoszenia na kursy: Zgłaszający winni nadesłać:

1. Krótki życiorys.
2. Odpis świadectwa szkolnego (oryginały przyjmowane nie będą, odpis winien być poświadczony przez prezesa gniazda).
3. Odpis świadectwa z kursu Związkowego lub Dzielnicowego.
4. Zaświadczenie Gniazda, potwierdzone przez Okręgi i Dzielnicę, że kandydat lub kandydatka zasługuje na przyjęcie na kurs.
5. Opłatę w kwocie za kurs: czterotygodniowy 60 zł — za kurs dwutygodniowy 30 zł. Połowa należności za kurs winna być wpłacona przy zgłoszeniu, reszta zaś zaraz po przybyciu na kurs.
6. Zaświadczenie lekarskie o zupełnem zdrowiu.
7. Dokładny adres.

Zaznacza się ponadto, że na kursy czterotygodniowe przyjęci będą tylko ci kandydaci (tki), którzy ukończyli już dwutygodniowe kursy Związkowe lub Dzielnicowe.

Zgłoszenia druhen winny być nadesłane do dnia 1 czerwca, zgłoszenia druhów do dnia 15 czerwca r. b., za pośrednictwem Dzielnicy pod adresem Przewodnictwa Związku. Po tych terminach, zgłoszenia bezwzględnie nie będą przyjmowane. Przyjęci przez Naczelnictwo Związku kandydaci (tki) na kursy, zawiadomieni będą o tem osobiście drogą służbową; druhny do dnia 10 czerwca, druhowie do dnia 1 lipca, otrzymując karty przyjęcia wraz ze wskazówkami. Zgłoszenia druhów i druhen winny być przesyłane na osobnych kartach.

Kandydaci (tkik) na kursy winni posiadać legitymację Związkową, z kartą opłaconych składek za czas od 1 czerwca br.

Kandydatkom i kandydatom zgłoszonym na kursy dwutygodniowe nie przysługuje prawo pozostania na kursie czterotygodniowym.

Niniejszy okólnik Przewodnictwo Związku poleca wywiesić w każdem gnieździe w miejscu widocznem, w celu poinformowania zainteresowanych.

Przewodnictwo Związku Towarzystw Gimnastycznych „Sokół“ w Polsce.

6. Komunikat P. Z. L. A.

1. VIII-my Narodowy Bieg Naprzełaj.

Tradycyjny Narodowy Bieg Naprzełaj odbędzie się w Warszawie dnia 3 maja na terenie Lotniska (wejście od ul. Topolowej). Długość trasy około 7 klm. Początek Biegu o godz. 15,45. Zbiórka zawodników o godz. 14-tej na Lotnisku. Kasy dla publiczności otwarte będą od godz. 14,30.

Wbiegu tym startować mogą sportowcy stowarzyszeni i niestowarzyszeni w wieku od lat 18-tu wzwyż.

Zgłoszenia do Biegu przyjmuje Sekretarjat P. Z. L. A. — Warszawa, ul. Wiejska 11 m. 16 do dnia 30 kwietnia włącznie, przyczem zgłoszenie winno zawierać imię i nazwisko, wiek, zawód, przynależność klubową lub organizacyjną, grupę zawodniczą, w której zawodnik ma być sklasyfikowany, i ewent. zapotrzebowanie na kwaterę na 2—3 maja dla zamiejscowych. **Wpisowe** wynosi po 50 gr od zawodnika.

Kwatery wyznacza Ośrodek W. F. w Warszawie, Al. Ujazdowska Nr. 1 w ciągu dnia 2 maja do godz. 18-tej.

Badania lekarskie dla zawodników nieposiadających kart zdrowia z daty niewcześniejszej jak 30 kwietnia, odbywać się będą w Ośrodku W. F. Al. Ujazdowska 1 dnia 2 maja od godz. 12—22 i 3 maja od godz. 9—11.

Zawodnicy przywieźć winni ze sobą koc, poduszkę, przybory do jedzenia i komplet lekkoatletyczny. Wyżywienie otrzymają na kwaterach.

Nagrody. W biegu rozegranych będzie cały szereg nagród wędrownych i indywidualnych. Wszyscy zawodnicy będą sklasyfikowani indywidualnie i zespołowo według grup zawodniczych. Zwycięzca biegu otrzymuje nagrodę wędrowną, która przechodzi na własność po 3-krotnem kolejnem lub 5-krotnem zdobyciu. Zrzeszenie, które wykaże się największą ilością zawodników wśród 75 procent kończących Bieg otrzymuje nagrodę wędrowną, która przechodzi na własność po 7 latach. Zrzeszenie, które wykaże się największą ilością punktów w pierwszej dwudziestce otrzyma wędrowną nagrodę zwycięstwa drużynowego. Nadto wędrowną nagrodę otrzymuje klub robotniczy z naj-

większą ilością punktów wśród 75 procent kończących Bieg.

Indywidualne nagrody dla zwycięzców w różnych kategorjach ofiarowały organizacje współpracujące w Biegu, jak nagrody dla:

1. pierwszego wojskowego w służbie czynnej,
2. trzy nagrody dla trzech następnych wojskowych w służbie czynnej,
3. nagroda dla pierwszego zawodnika niestowarzyszonego,
4. nagroda dla pierwszeg zawodnika P. W.,
5. „ dla pierwszego zawodnika z gminy wiejskiej,
6. nagroda dla pierwszych trzech zawodników w klasyfikacji ogólnej,
7. nagroda dla dalszych 17 zawodników w klasyfikacji ogólnej,
8. nagroda dla pierwszego zawodnika z miasta niewojewódzkiego,
9. nagroda dla pierwszego zawodnika z rocznika niżej 1893.

Zniżki kolejowe w wysokości 50% 3-ciej klasy poc. osob. zawodnicy, udający się z prowincji na Narodowy Bieg, otrzymają u właściwego oficera P. W. na podstawie rozkazu MSWojsk. PUWF. L. dz. 2356/28.

Numerki startowe wydawane będą przy wejściu na Lotnisko.

Szatnie urządzone będą w specjalnych namiotach.

Sekretarz (—) A. Szenajch.

Uwaga: Gniazda wysyłające swych zawodników na powyższy bieg zgłoszą Naczel. Okręgowym imienny spis zawodników z podaniem uzyskanego czasu i miejsca.

Dział S D S.

Znaczenie organizacji S. D. S.

Uchwałą Naczelnictwa Dzielnicy Śląskiej z dnia 2-go kwietnia br., zatwierdzoną przez Przewodnictwo Dzielnicy, — powołany zostałem na stanowisko inspektora dzielnicowego Stałych Drużyn Sokolich (S. D. S.).

Ten nieznany dotąd w naszej Dzielnicy dział pracy sokolej stosowany był już niejednokrotnie w innych dzielnicach wówczas, ilekroć Sokolstwo, statutowo powołane do służby Ojczyźnie w jaknajszerszem pojęciu, uznawało potrzebę rozszerzenia ram wychowania fizycznego, zacieśnionych do ćwiczeń gimnastycznych, — przez uprawianie ćwiczeń o charakterze wojskowym.

Pobudkami do takiego rozszerzenia pracy były wypadki polityczne w latach 1905 i 1912, kiedy Sokolstwo Dzielnicy Małopolskiej i Krakowskiej, odczuwając wraz z całem społeczeństwem polskiem zbliżającą się zawieruchę europejską, stanęło w szeregu organizacyj, przygotowujących w Stałych Drużynach Sokolich pierwszorzędny materjał bojowy, który w r. 1914 stał się trzonem kadrowym II. Brygady legjonów, walczącej w Karpatach.

Chociaż bez użycia form regulaminowych S. D. S. — jednak wyrazem ich ducha był udział Sokoła w ochotniczych formacjach powstańczych: wielkopolskich, cieszyńskich i górnośląskich.

W odrodzonej Ojczyźnie, gdy stróżem bezpieczeństwa granic stała się armja czynna, wyrazem gotowości do ochotnego śpieszenia Sokolstwa z pomocą własnej armji było kształcenie przedpoborowych w drużynach przysposobienia wojskowego, którą to pracę ujął Związek Sokoli w § 3c wzorowego statutu Tow. Gimn. Sokół oraz w Regulaminie S. D. S. wydanym w r. 1927 po uzgodnieniu z instrukcjami władz wojskowych, dotyczącemi przysposobienia wojskowego (do nabycia w Związkowym Wydziale dostaw sokolich, Warszawa, Nowy Świat 40).

Zewnętrzne wypadki polityczne ostatnich dni, wzmożony atak dyplomatyczny, poparty silnie zorganizowaną i zdecydowanie wrogą nam postawą całego społeczeństwa za naszą zachodnią granicą, nakładają na nas obowiązek, by zgodnie z 60-letnią tradycją naszej organizacji przygotować w pierwszej linji własne szeregi, a następnie całe społeczeństwo do odparcia czynnego ataku na naszą krwawo okupioną niepodległość.

W tym celu Przewodnictwo Dzielnicy Śląskiej, spełniając wskazania Zarządu Związku, postanowiło powołać do życia wypróbowany już w Sokolstwie dział pracy: Stałe Drużyny Sokole.

Zmienione warunki każą zmienić formę pracy. Stąd programem podstawowym S. D. S. jest dziś: obywatelskie pogotowie społeczeństwa na wypadek czynnego ataku na nasze granice.

Pierwszym środkiem zmierzającym do spełnienia tego programu jest obowiązkowe wyszkolenie szeregów sokolich w obronie przeciwgazowej, przeciwlotniczej i ratowniczej, przez wykształcenie kadry instruktorów oraz zorganizowanie w gniazdach stałych drużyn pogotowia należycie wyszkolonych i wyekwipowanych.

Wydatnej pomocy w wykonaniu powyższego programu spodziewamy się ze strony istniejących na terenie naszej pracy organizacyj społecznych: Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej oraz Polskiego Czerwonego Krzyża.

Dzięki przychylnemu stanowisku Śląskiego Wojew. Komitetu LOPP., wydelegowaliśmy już na 14-to dniowy kurs dla instruktorów obrony przeciwgazowej, odbywający się w Katowicach w czasie od 6—22 kwietnia br., pięciu druhów, jako zalążek własnej kadry instruktorskiej.

W tegorocznym dwutygodniowym kursie dzielnicowym w Krywałdzie OPgaz. uwzględniona będzie w programie w zakresie kursu informacyjnego.

Ponadto w szeregach naszych posiadamy już pewien zastęp instruktorów, wyszkolonych na poprzednich kursach LOPP. i P. C. K.

By zbadać stopień wykształcenia wojskowego oraz cywilnego w zakresie obrony przeciwgazowej wśród naszych druhów, Przewodnictwo Dzielnicy uchwałą z dnia 19 kwietnia br. postanowiło polecić gniazdom przedłożenie kwestjonarjusza, który będzie służył jako podstawa do organizacji SDS. w gniazdach w okresie zimowym br.

Ścisłe i punktualne przedłożenie kwestjonarjuszy będzie probierzem haseł S. D. S.

Ufamy, że S. D. S. w Dzielnicy Śląskiej pogłębia karność w naszych szeregach i tchna w nie ożywczego ducha ofiarności i czujności wobec niebezpieczeństwa, grożącego dziś naszym zachodnim granicom.

Czołem:

Franciszek Gerstman,
inspektor dzielnicowy S. D. S.

Komunikaty S. D. S. (Stałych Drużyn Sokolich).

1. Rejestracja druhów.

Zgodnie z uchwałą Przewodnictwa Dzielnicy z dnia 19 kwietnia br poleca się wszystkim **prezesom gniazd** Dzielnicy Śląskiej, by zarządzili opracowanie kwestjonarjusza w sprawie S. D. S.

Kwestjonarjusz należy sporządzić **w trzech egzemplarzach, z których 2 egzemplarze prześlą w terminie do 1-go czerwca br. do Okręgu.**

Kwestjonarjusz należy opracować starannie, według podanych rubryk. Część I. należy porównać z raportem statystycznym z dnia 1 stycznia br. i uwzględnić zmiany w stanie członków, jakie zaszły w okresie od 1. I. do 1. V. br.

Celem ścisłego wygotowania części II. i III. zaleca się wykonanie odpowiednich formularzy, w których każdy z członków winien wypełnić rubryki. Na podstawie zebranych danych należy wykonać następne dwa egzemplarze. — Jeden egzemplarz kwestjonarjusza należy starannie przechować w aktach.

Zarządy Okręgów dopilnują terminowego nadesłania kwestjonarjuszy, z których po jednym przechowują w aktach dla własnej ewidencji, drugi egzemplarz zbiorowo prześlą **w terminie do 15 czerwca do Sekretarjatu Dzielnicy.**

Obrona Przeciwgazowa.

Obrona przeciwgazowa dzieli się na obronę indywidualną, do której nieodzowna jest maska lub aparat tlenowy izolujący nas od otaczającego powietrza — i obronę zbiorową, polegającą na przetrwaniu napadu gazowego w schronach lub pomieszczeniach uszczelnionych.

Schrony są to specjalne budowle uszczelnione, mogące pomieścić kilkanaście lub kilkadziesiąt osób, posiadające stały dopływ świeżego powietrza. Oprócz tego wewnątrz schronu znajduje się duży pochłaniacz-filtr, służący do oczyszczania powietrza i wentylator ssąco-tłoczący.

Budowa schronów pociąga za sobą duże koszta i znajduje zastosowanie tam, gdzie rozchodzi się o większe zbiorowiska ludzkie.

Natomiast o ile się rozchodzi o zabezpieczenie jednostek i ich rodzin w razie napadu gazowego, należy zastosować t. zw. pomieszczenia uszczelnione. W każdem mieszkaniu prywatnem można uszczelnić jedną izbę, aby w niej bez szkody dla zdrowia przetrwać atak gazowy.

Zrobić to należy jednak bardzo starannie w sposób następujący: futrzyny okien i drzwi poobijać kawałkami sukna, zakleić je następnie kitem lub gliną. Tosamo zrobić ze wszystkiemi szparami w ścianach, podłodze lub piecu.

Szyby okienne należy pozaklejać całe papierem, ażeby na wypadek bomby kruszącej szyby po pęknięciu nie wyleciały. Piec należy zatkać mokremi szmatami.

W takiem pomieszczeniu uszczelnionem średniej wielkości n. p. objętości 60 m^3 przebywać można bez szkody dla zdrowia, oczywiście w zupełnym spokoju (bez wykonywania jakiejkolwiek pracy fizycznej) w przeciągu 6-ciu godzin 5-ciu ludzi, licząc 2 m^3 powietrza na jednego człowieka i 1 godzinę.

Unikać oświetlenia świecami, bo zapalona świeca zużywa tyle tlenu, co jeden człowiek; zastosować, o ile możliwem, oświetlenie latarkami elektrycznemi. Pamiętać o tem, bo prąd elektryczny będzie wyłączony i zarządzone gaszenie świateł z chwilą ogłoszenia alarmu gazowego.

Chleb i niezbędną żywność schować do skrzynek metalowych. Pamiętać, że z pomieszczenia uszczelnionego w czasie ataku gazowego **nie wolno** wychodzić ani wchodzić, jak również, że pomieszczenia nie wolno opuszczać po ataku gazowym tak długo, aż drużyny odkażające ukończą swą pracę, o czem Dowództwo Obrony Przeciwlotniczo-gazowej zawiadomi ludność specjalnym sygnałem, umówionym z góry.

W. S.

Kronika Sokola

Prezes Związku Sokolego prezesem F. I. G.

W pierwszych dniach kwietnia odbyło się w Lozannie dwudzieste zebranie delegatów Międzynarodowej Federacji Gimnastycznej. Zebraniu przewodniczył jako urzędujący wiceprezes Federacji prezes Związku Sokolstwa w Polsce dh Adam Zamoyski. Dh prezes Zamoyski wybrany został na miejsce zmarłego prezesa Federacji p. Karola Cazaleta (Francja) prezesem Federacji. Wiceprezesami wybrani zostali hr. Goblet d'Alviella (Belgja) i p. Capelit (Włochy). Z okazji wyboru wysłał prezes Dzielnicy do dha Prezesa Zamoyskiego telegram gratulacyjny.

Dla Sokolstwa polskiego jestto wielki zaszczyt, gdyż do Międzynarodowej Federacji należy 28 państw.

Echa zajść w Wodzisławiu.

Pod tym nagłówkiem umieściliśmy swego czasu komunikat Okręgu IX w sprawie zajść na boisku w czasie meczu piłki nożnej między drużynami Sokoła w Wodzisławiu a Pocztowego P. W. z Katowic, dementując nieprawdziwe dane o powyższem zajściu, ogłoszone w prasie codziennej przez Pocztowe P. W. Zarazem Dzielnica odniosła się do Zarządu Okr. Zw. P. N. o wdrożenie w tej sprawie dochodzeń i ukaranie winnych.

W tych dniach ukazał się w prasie komunikat W. G. i D. Ś. O. Z. P. N., ogłaszający wynik dochodzeń w tej sprawie, stwierdzający, że winę zajść ponosi Pocztowe P. W., W. G. i D. ukarał gracza P. P. W. Rojskiego jako głównego sprawcę zajść jednoroczną dyskwalifikacją, zaś gracza Kusia dwumiesięczną dyskwalifikacją, oraz odmówił żądaniu P. P. W. zwrotu kosztów leczenia za poturbowanych graczy.

Ś. p. Gustaw Holoubek.

W Wielki Wtorek oddał Sokół krakowski ostatnią posługę, odprawadzając pośmiertne zwłoki zasłużonego działacza na niwie sokolej, długoletniego członka naczelnictwa gniazda krakowskiego i Naczelnictwa Dzielnicy Krakowskiej a zarazem naczelnika okręgu krakowskiego, ś. p. dha Gustawa Holoubka. Nieubłagana śmierć wyrwała go w kwiecie wieku, z pośród pracy, od której nie potrafiła go oderwać kilkoletnia męcząca choroba.

KWESTJONARJUSZ
w sprawie organizacji Stałych Drużyn Sokolich w Dzielnicy Śląskiej według stanu w dniu 1 maja 1933.

Okręg: ....Gniazdo: ....Imienny adres pocztowy: ....

Część I. Służba wojskowa.

Ilość druhów przedpoborowych 18 — 20 lat	Ilość druhów rezerwistów			Ilość druhów pospolitego ruszenia oraz niezdolnych do czynnej służby wojskow. powyżej 20 lat	Ilość druhen	Razem
	oficerów rezerwy	podoficerów rezerwy	szeregowców rezerwy			
1	2	3	4	5	6	7

Część II. Imienny wykaz druhów rezerwistów. (uzgodnić ilość z Częścią I., punkty 2, 3 i 4.)

Lp.	Nazwisko i imię	Stanowisko w Sokole	Rok urodzenia	Zawód	Dokładny adres	Stopień wojskowy	Czas czynnej służby wojsk. od—do	Rodzaj broni	Kateg. uzdoln. (A,B,C,D)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Część III. Imienny wykaz druhów, którzy ukończyli cywilne kursy obrony przeciwgazowej, samarytański.

Lp.	Nazwisko i imię	Stanowisko w Sokole	Rok urodzenia	Zawód	Dokładny adres	Ukończył kurs Orony przeciwgazowej	Ukończył kurs ratownictwa Pol. Czerw. Krzyża
						podać: czas kursu, miejsce, uzyskany stopień, liczbę i datę zaświadczenia	
1	2	3	4	5	6	7	8

Zmarł, jak przystało Sokołowi, na posterunku. Postać ś. p. dha Holoubka znana jest na terenie Dzielnicy Śląskiej jeszcze z czasów przedwojennych. Bywał on częstym gościem w byłym Okręgu Śląskim; również w czasie powojennym był kilkakrotnie gościem na zlotach dzielnicy.

Przewodnictwo Dzielnicy, zaskoczone wiadomością o jego zgonie, nie było w możności wysłać na pogrzeb delegacji (wiadomość bowiem nadeszła w dniu pogrzebu); wysłało ono jednak telegram kondolencyjny. Na ostatniem posiedzeniu Przewodnictwa (19. IV.) prezes Dzielnicy uczcił Jego pamięć krótkiem przemówieniem.

Cześć Jego pamięci!

Rozwiązanie Sokoła łużyckiego.

Jak doniosła prasa codzienna, na skutek nalegań rządu niemieckiego, szczególnie pod naciskiem władz saskich, odbył się w Budziszynie (Bautzen) w Saksonji nadzwyczajny walny zjazd delegatów Związku serbo-łużyckiego Sokoła w Niemczech, który powziął uchwałę, rozwiązującą wszystkie towarzystwa Sokoła serbo-łużyckiego. Krok ten podyktowany był koniecznością uniknięcia dalszych utrudnień ze strony władz i społeczeństwa niemieckiego, dopatrujących się w pracy lojalnej kulturalno-oświatowej ludu łużyckiego zamachu na całość Rzeszy i podejrzywując Sokolstwo łużyckie o działalność antypaństwową.

Rozwiązanie Sokoła Polskiego w Turyngji.

Według doniesień z Lipska policja niemiecka w Turyngji rozwiązała bezprawnie gniazdo Sokoła Polskiego w Meuselwitz (koło Lipska), a to na podstawie rozporządzenia o ochronie narodu i państwa, a cały majątek gniazda skonfiskowała.

Wypadek ten wywołał wśród najliczniejszej kolonji polskiej (Lipsk-Drezno) wielkie oburzenie.

Konsul polski w Lipsku wniósł w tej sprawie protest do rządu turyngijskiego.

Oto dwa dowody, jak Niemcy traktują równouprawnienie mniejszości narodowych w swym państwie.

Odznaka dla lekkoatletów specjalistów.

Polski Związek Lekko-Atletyczny przyznaje odznakę ze specjalizacją każdemu zawodnikowi zrzeszonemu w P.Z.L.A., który osiągnie, poczynając od r. 1933, w danej konkurencji minima następujące:

Panie: 60 m — 7,8 s., 100 m — 12,4 s., 200 m — 26 s., 800 m — 2:22 s., 80 m płotki — 12,4 s., skok w dal z miejsca 250 cm, z rozbiegu — 550 cm, skok w wyż — 150 cm, kula — 11,50 m, dysk — 38 m, oszczep — 38 m, trójbój — 200 pkt., pięciobój — 4000 pkt.

Panowie: 100 m — 10,8 s., 200 m — 22 s., 400 m — 49,8 s., 800 m — 1:55,4 s., 1500 m — 4:01 s., 5000 m — 15:15 s., 10 km — 31:50 s., maraton — 2 g. 50 min., 110 m płotki — 15,2 s., 400 m płotki — 55 s., 2 km z przeszkodami — 10 min., skok w dal — 730 cm, wwyż — 187 cm, tyczka — 390 cm, trójskok — 14,60 m, kula — 14,70 m, dysk — 45,50 m, oszczep 64 m, młot — 45 m, pięciobój — 3800 pkt., dziesięciobój — 7500 pkt.

Tylko 10 startów w roku.

Rada Naukowa Wychowania Fizycznego na ostatnich swych obradach w Warszawie ustaliła szereg postulatów w dziedzinie sportu i wychowania fizycznego, które poleciła towarzystwom wychowania fizycznego i klubom wprowadzić w życie.

W myśl tego zalecenia P. Z. L. A. wydał zarządzenie, ograniczające startowanie kobietom w biegach do liczby 10 startów w roku, zaś liczbę konkurencyj w jednym dniu do 4. Z pośród tych 4 konkurencyj tylko 2 mogą obejmować biegi, z których tylko jeden bieg może być dłuższy ponad 200 m. Udział kobiet w pięcioboju winien równać się udziałowi w dwóch biegach.

Posiedzenie Zarządu Dzielnicy

odbyło się dnia 7 kwietnia br. Na posiedzenie stawili się wyjątkowo delegaci wszystkich okręgów. Po krótkich sprawozdaniach prezesa z ogólnym rzutem oka na cały okres 10-cioletniej pracy, sekretarza, skarbnika i naczelnika za ubiegły rok sprawozdawczy, wyłoniła się dość żywa dyskusja, w której przebijała rzeczywiście troska o dobro i rozwój organizacji sokolej. — W następnych punktach omówiono sprawę Rady Dzielnicy, sprawy techniczne, udział w Zlocie Dzielnicy Małopolskiej, wkońcu powzięto w związku z wzmożoną propagandą rewizjonistyczną i hitlerowską Niemiec — rezolucję, którą ogłaszamy w komunikatach. Rezolucja ta ogłoszoną została w prasie codziennej całej Polski.

Naczelnictwo Dzielnicy

obradowało w dniu 2 kwietnia br. przy udziale naczelników i naczelniczek wszystkich okręgów. Po sprawozdaniu z odbytych zawodów narciarskich i omówieniu przeprowadzenia zawodów gimnastycznych, wykończono program prac na rok 1933 w szczegółach (patrz dodatek techniczny) i przeprowadzono uzupełniające wybory naczelnictwa na rok 1933.

Sprawozdanie z Rady Okr. II.

Zjazd Rady Okr. II-go odbył się w sobotę, dnia 25 marca b. r. w Katowicach w obecności 32 delegatów i członków Zarządu Okręgu. Przewodniczył prezes Dzielnicy dh T. Kowalczyk, który w bardzo obszernym referacie określił program pracy sokolej na rok bieżący, mówiąc pomiędzy innemi i o akcji oświatowej, którą należy prowadzić systematycznie.

Ze sprawozdania Zarządu Okręgu wynika: Okręg II, który składa się z 8 gniazd, znajdujących się na terenie W. Katowic, liczy ogółem 853 członków (715 dhów i 138 dhen), w porównaniu z r. ub. przybyło 37; młodzieży sokolej jest 305 (229 męskiej i 76 żeńskiej), w porównaniu z rokiem zeszłym ubyło 61.

W ciągu roku ubiegłego odbyło się 12 zebrań Przewodnictwa i Zarządu Okręgowego i 1 Zjazd Rady Okr.

Sprawozdanie kasowe wykazuje saldo na 1. I. 1933 r. 481,33 zł, oraz stwierdza, że Okręg II liczy płacących członków 602, niepłacących (bezrobotnych) 251.

Sprawozdanie techniczne, bardzo szczegółowo opracowane, wykazuje duży postęp techniczny w gniazdach, dzięki stale wzrastającej liczbie kwalifikowanych kierowników.

Prezesem Okr. na okres 3-letni wybrano ponownie dha Jana Brzeskota, I. wiceprezesem dha Augustyna Świtałę z Ligoty, na członków Przewodnictwa Okr. w miejsce ustępujących dhów: dra Wróblewskiego, Dybałę i Leopolda Świtałę. Do Komisji Rewizyjnej weszli dhowie: K. Rainoch, inż. K. Suszyński i Chojnacki. Dodatkowo wybrano do Przewodnictwa i do Komisji Oświatowej Okr. dhnę Nawratową. Przewodniczącym Komisji Oświatowej Okr. wybrany został dh dr. Wróblewski.

Uchwalono wziąć gremjalny udział w Zlocie Dzielnicy Lwowskiej w czerwcu b. r. i rozpocząć w gniazdach akcję składkową na wyjazd do Lwowa, którego koszta wyniosą około 18 do 20 zł od osoby.

Sprawozdanie Naczelnika Okręgu IV za rok 1932.

1. Statystyka członków i ćwiczących Okręgu IV. Stan członków, zestawiony według stanu pod koniec roku 1932, wynosi:

a)	druhów nie ćwiczących	460 druhów
b)	„ ćwiczących	203 „
c)	druhen nie ćwiczących	32 druhen
d)	„ ćwiczących	40 „
e)	młodzieży męskiej	126 druhów
f)	„ żeńskiej	38 druhen
	razem członków	906

Na 663 druhów posiada: mundury uroczyste 63, polowe 85, czapek sokolich 135, bez czapek 383. Na 72 druhen posiada: mundury uroczyste 12, w czapkach 14, bez czapek 46. Na 113 młodzieży męskiej posiada mundury uroczyste tylko 20 z gniazda Radzionków, reszta bez mundurów. Młodzież żeńska bez mundurów.

Na 203 druhów ćwiczących posiada ubrania ćwiczebne 124 dhów. Gniazda Radzionków, Miasteczko, Kamień i Brzozowice posiadają przybliżoną do stanu ćwiczących liczbę ubrań ćwiczebnych. Gniazdo Kamień ma 8 ubrań ponad liczbę ćwiczących. Sprawa ubrań ćwiczebnych dla druhen i młodzieży obojga płci przedstawia się jeszcze bardziej katastrofalnie, gdyż kompletnie ubranych gniazd niema w całym okręgu; wyjątek stanowią tutaj tylko gianzda Radzionków, Brzozowice i Kamień.

Przy powyższej statystyce nasuwa się potrzeba konieczna: przystąpienie gniazd do uregulowania sprawy ubrań ćwiczebnych i dążeniem gniazd a szczególnie prezesów powinno być uregulowanie tej sprawy w ciągu roku 1933.

2. Statystyka majątku gniazd w przyborach do gimnastyka, lekkiej atletyki i gier. Statystykę tę dzielę na dwie części i to gniazd czynnych i nieczynnych.

W czynnych gniazdach znajduje się ogółem: 13 drążków (w tem gniazdo Tarn. Góry bez drążka), 14 poręczy, 9 koni, 5 kozłów, 8 kółek, 4 trapezy, 12 szaf itp. Przy powyższem okazuje się, że szereg gniazd nie posiada wogóle przyborów do lekkiej atletyki i kompletu przyrządów do gimnastyki.

Chcąc uprzyjemnić członkom ćwiczącym pobyt w Sokole, należy z całej siły w roku 1933 dążyć do skompletowania przyborów do ćwiczeń. Taki sam brak okazuje się w posiadaniu przyborów do gier.

Gniazda nieczynne posiadają sporą liczbę przyborów do gimnastyki, któreby należało przydzielić gniazdom czynnym, tembardziej, że przyrządy te poniewierają się bardzo często w oberżach wiejskich bez dozoru, przezco przyrządy te ulegają zniszczeniu lub zagubieniu.

3. Statystyka udziału w Zlotach. W Zlocie dzielnicowym w dniu 19. czerwca 1932 r. w Krywałdzie wzięło udział 115 druhów i 38 druchen, w ćwiczeniach zlotowych 86 druhów i 36 druchen. Tutaj podnieść należy niekarne zachowanie się druhów na kwaterach i podczas Zlotu samego. Zaprowadziły się w Sokole stosunki, że większość druhów ćwiczących i druhen uważa wyjazd na Zlot jako wycieczkę, pozatem spuszcza się zanadto na kierownika drużyny w sprawach osobistych. Przypomnieć tu należy, że Zlot to pokaz tężyzny organizacyjnej i pracy całorocznej.

W Zlocie okręgowym brało udział w pochodzie: 160 dhów, 58 dchen, 92 młodz. męskiej i 40 młodz. żeńskiej; w ćwiczeniach: 107 dhów, 52 dchny, 78 młodz. męskiej i 40 młodz. żeńskiej. Ogółem brało udział w Zlocie okręgowym w obydwa dni 350 członków Sokoła, co stanowi tylko 38,02%. Stan ten należy jak najostrzej napiętnować, gdyż mojem zdaniem na Zlot który odbywa się raz w roku, przybyć powinni wszyscy członkowie Sokoła, żeby pracę swego naczelnika okręgowego i miejscowego skontrolować, a pozatem finansowo poprzeć cele Sokoła. Gdyby wszyscy członkowie, t. j. 663 druhów i 72 druhen byli w komplecie na Zlocie, licząc po 1 zł jako wstępne, byłoby to około 350 zł więcej zbioru kasowego dla skarbnika okręgowego i 800 zł dochodu na czysto. Nad tą kwestją trzeba się poważnie zastanowić, bo mojem zdaniem przyczyną upadku Sokoła leży w nas samych.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Gimnastyka Sokoląt.

Pod powyższym tytułem ukazał się podręcznik wzorów lekcyjnych dla młodzieży obojga płci poniżej 10 roku życia. Opracowany bardzo starannie pod każdym względem przez byłego naczelnika Związku dha Jana Fazanowicza. Podręcznik ten zawiera 12 wzorców (12 gotowych lekcyj) według sokolego toku lekcyjnego z rysunkami oraz dokładnemi objaśnieniami każdego ćwiczenia. Jest to bardzo cenny podręcznik i powinien znaleźć się w rękach każdego naczelnika (naczelniczki) gniazda i okręgu oraz nauczycieli szkół powszechnych.

Niejednokrotnie odzywały się głosy wśród naczelników, że nie mają odpowiedniego źródła, z któregoby mogli czerpać materjał do lekcyj młodzieży. Otóż po ukazaniu się tego podręcznika skrupuł ten znika a naczelnicy obowiązkowo postarać się powinni o nabycie tej naprawdę cennej książki, która nie tylko będzie ich pomocą, ale także wskaźnikiem przy układaniu lekcyj.

Cena egzemplarza 3,50 zł. Do nabycia w Wydziale wydawnictw sokolich w Warszawie, Nowy Świat 40.

H. Boryczka, nacz. dzieln.

Dział oświatowy

Kalendarz historyczny.

1. V. 1576 Koronacja Stefana Batorego.
3. V. 1791 Uchwalenie i zaprzysiężenie przez króla Stanisława Augusta Konstytucji 3-go Maja.
3. V. 1798 Wkroczenie Legjonów Polskich do Rzymu (wojny napoleońskie).
3. V. 1815 Utworzenie Rzplitej Krakowskiej.
4. V. 1573 Otwarcie pod Warszawą na Woli Sejmu, na którym szlachta wprowadza wolną elekcję i wybiera królem Henryka Walezego (Francuza), który po 2 miesiącach panowania zbiegł z powrotem do Francji).
5. V. 1194 Śmierć króla Kazimierza Sprawiedliwego.
7. V. 1764 Konwokacja przeprowadza za sprawą Czartoryskich szereg ważnych reform (czasy Stanisława Augusta).
7. V. 1768 Klęska konfederatów barskich pod Ulanowem.
9 V. 1809 Jazda polska wkracza do Lublina, sforsowawszy przejście przez rzekę Wieprz pod Kockiem, gdzie sławił się i zginął bohaterską śmiercią Berek Joselowicz (czasy napoleońskie).
10. V. 1034 Śmierć króla Mieczysława II.
12 V. 1364 Podpisanie przez Kazimierza Wielkiego aktu założenia uniwersytetu w Krakowie.
15. V. 1648 Klęska Polaków pod Żółtemi Wodami w walce z Kozakami. (Wojny kozackie za Jana Kazimierza. — Patrz „Ogniem i mieczem" Sienkiewicza.)
16. V. 1573 Pierwsze „Pacta Conventa" (patrz pod 3. V. 1573: Wolna elekcja). Pacta Conventa, był to rodzaj ustawy, który musiał nowowybrany król zaprzysięgać. Ustawa ta ograniczała władzę królewską, a dawała szlachcie wiele przywilejów i swobód, szczególnie nieszczęsne „Veto". Veto (nie zgadzam się, lub nie pozwalam), wykrzyknięte przez jednego z posłów w czasie obrad sejmu, zrywało cały sejm, unieważniało wszystkie powzięte do tej chwili uchwały. Te przywileje szlachty doprowadziły Polskę do upadku.
17. V. 1602 Zamoyski zdobywa Felin na Szwedach (wojny szwedzkie).
18. V. 1773 Wyznaczenie przez sejm pełnomocnej delegacji, która podpisała traktaty rozbiorcze Polski.
18. V. 1809 Zdobycie Sandomierza przez Sokolnickiego i Różyckiego (wojny napoleońskie).
20. V. 1648 Śmierć Władysława IV w Mereczu.
20. V. 1809 Odebranie Austrjakom Zamościa (wojny napoleońskie).
20. V, 1901 Skatowanie dzieci polskich we Wrześni (Poznańskie). Sławne znęcanie się Prusaków nad dziećmi polskiemi w byłym zaborze pruskim.
21. V. 1841 Śmierć poety Juljana Ursyna Niemcewicza (brał udział w wojnach napoleońskich i powstaniu listopadowem).
24. V. 1702 Zajęcie Warszawy przez Szwedów (wojny szwedzkie za Jana Kazimierza).
25. V. 1809 Zajęcie Jarosławia przez gen. Różeckiego (wojny napoleońskie).
26. V. 1584 Ścięcie Samuela Zborowskiego za rokosz przeciw królowi.
26. V. 1831 Bitwa pod Ostrołęką (powstanie listopadowe).
27. V. 1809 Zajęcie Lwowa (wojny napoleońskie).
29. V. 1652 Klęska Polaków pod Batohem (wojny kozackie).
29. V. 1861 Śmierć Joachima Lelewela (profesor, wybitny działacz narodowy, działacz powstańczy, kierujący akcją rewolucyjną przeciw Rosji.
30. V. 1649 Zaślubiny Jana Kazimierza z Ludwiką Marją.

Kalendarzyk sokoli.

1. V. 1867 Dr. Wenanty Piasecki obejmuje kierownictwo Sokoła lwowskiego.
1. V. 1873 Fr. Kochman z Pragi obejmuje naukę gimnastyki w Sokole lwowskim.
12. V. 1867 Pierwsze publiczne ćwiczenia uczniów Sokoła lwowskiego.
14. V. 1898 I. walne zgromadzenie delegatów Związku we Lwowie.
15. V. 1887 Zgon dra J. Millereta, pierwszego prezesa Sokoła lwowskiego.
30. V. 1886 Zgon Jana Dobrzańskiego, twórcy ruchu sokolego w Polsce.

Nakładem Przewodnictwa Dzielnicy Śl. Związku Sokołów. — Czcionkami „Księgarni i Drukarni Katolickiej". Sp. Akc. w Katowicach. Odpowiedzialny Redaktor Karol Koźlik. Katowice. ul. Drzymały nr. 3.